

Den Haag, 23 november 2018

Betref: Begrotingsbehandeling Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking 2019

Geachte Kamerlid,

In de week van 26 november vindt het debat over de Begroting 2019 Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking plaats. Kinderrechtenorganisatie Save the Children deelt in aanloop naar dit debat graag onderstaande zorgpunten en aanbevelingen.

Humanitair

Dagelijks confronteren media ons met de meest schrijnende gevolgen van langdurig conflict en hongersnood. De recente berichten uit Jemen, waar sinds april 2015 al 85.000 kinderen zijn omgekomen door honger zijn daar een pijnlijk voorbeeld van. Uit een recent rapport van Save the Children blijkt dat het aantal kinderen dat te maken krijgt met geweld en de gevolgen van conflicten sinds 1990 met 75% is toegenomen van 200 miljoen kinderen naar 357 miljoen in 2016.¹ Schendingen van mensen- en kinderrechten kunnen niet onbestraft blijven: daders moeten ter verantwoording worden geroepen. De kloof tussen de wereldwijde humanitaire noden en de beschikbare financiering is al jaren een probleem. De Begroting 2019 stelt dat de uitgaven voor humanitaire hulp structureel met €165 miljoen per jaar worden verhoogd tot €370 miljoen. Vanaf 2019 staan alle budgetten voor humanitaire hulp onder hetzelfde artikel, waardoor het budget significant omhoog lijkt te gaan, maar dit is niet de realiteit. In vergelijking met 2017 (€405 miljoen) en 2016 (€434 miljoen) is er zelfs minder geld beschikbaar. Dat terwijl de Nederlandse economie in 2019 naar verwachting weer zal groeien, het zesde jaar op rij.

- Waarborg de actieve rol van Nederland op het vlak van conflictpreventie en het tegengaan van straffeloosheid.
- Verwijs Myanmar naar het Internationaal Strafhof voor de misdaden tegen de Rohingya-minderheid en hun deportatie naar Bangladesh.
- Vul het budget voor humanitaire hulp aan, gezien de huidige noden van kinderen wereldwijd, tot minimaal het niveau van 2016 of hoger.

Ondervoeding

Een kwart van de kinderen jonger dan 5 jaar is ondervoed: 151 miljoen kinderen wereldwijd zijn chronisch ondervoed, en 50 miljoen acuut ondervoed. De Nederlandse overheid heeft een belangrijke verantwoordelijkheid bij het behalen van SDG2 in 2030: het uitbannen van honger. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar het bestraffen van het gebruik van uithongering als oorlogswapen.² Tijdens het Nutrition Dinner op 15 november jl. riepen vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en kennisinstituten de Nederlandse overheid op méér te doen aan de strijd tegen ondervoeding. Naar berekening van de Wereldbank moeten we om onze *fair share* te behalen in 2021 minimaal 2,8% van het totale ODA-budget besteden aan ondervoeding. Nederland zit met het huidige budget (50 miljoen euro) slechts op 1% van het totale ODA-budget.³ De ambities van de Nederlandse regering staan niet in lijn met het toenemende aantal kinderen dat dreigt te sterven ten gevolge van honger. Zonder méér te investeren in ondervoeding kan SDG2 (het uitbannen van

¹ Save the Children (2018): <https://www.savethechildren.net/waronchildren/pdf/waronchildren.pdf>.

² Hierover kwam in mei 2018 op initiatief van Nederland VN-Veiligheidsraad resolutie 2417 tot stand.

³ Zie vraag 99 en 102 in de beantwoording van de feitelijke vragen Begroting BuHaOS 2019.

honger in 2030) onmogelijk gehaald worden.

- Zorg voor nadere uitwerking in concrete maatregelen van VN-Veiligheidsraad resolutie 2417 inzake Conflict & Honger.
- Verhoog het budget voor ondervoeding en betrek daarbij het Nederlandse bedrijfsleven en kennisinstituten. Gezien onze internationale voortrekkersrol op dit gebied liggen hier grote kansen om een verschil te kunnen maken.

Onderwijs

Volgens de laatste cijfers gaan 262 miljoen kinderen en jongeren niet naar school, 1 op de 5 van de wereldbevolking.⁴ Het beleid van de minister van BuHaOs is gericht op onstabiele regio's. Dit geldt dus ook voor de Nederlandse inspanningen op het gebied van onderwijs. Gesteld wordt dat dankzij de vooruitgang, bijvoorbeeld in onderwijsdeelname, de middelen voor internationale samenwerking nu meer geconcentreerd ingezet kunnen worden in gebieden waar de achterstand nog erg groot is. Echter, hierbij wordt onvoldoende rekening gehouden met de sterke ongelijkheid in landen waar vooruitgang is geboekt. Juist de meest gemarginaliseerde kinderen in deze landen worden de dupe van ongelijke onderwijskansen.

Daarnaast is onderwijsdeelname slechts een eerste stap. Voor hen die wel op school zitten, is er namelijk onvoldoende aandacht voor de kwaliteit van onderwijs. Miljoenen kinderen lijden aan een 'verborgen uitsluiting' van het onderwijs. Ze zitten op school maar leren weinig of niets.

- Garandeer dat de meest achtergestelde en gemarginaliseerde kinderen, juist ook in de meer ontwikkelde landen, bereikt worden met onderwijs.
- Investeer extra in leraren, waaronder leraren in humanitaire en langdurige crisissituaties, zodat ze veilig en kwalitatief onderwijs kunnen bieden.

Kindhuwelijken

In de begroting van 2019 kondigde de regering een versterkte verbintenis aan met zowel seksuele en reproductieve gezondheid en rechten voor iedereen als vrouwenrechten en gendergelijkheid als onderdeel van de 2030 agenda. Ondersteuning op dit gebied komt van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Nederlandse ambassades. Er zijn alleen nog meer duurzame inspanningen nodig om kindhuwelijken volledig te kunnen uitbannen. Volgens een recente analyse van huidige trends zullen er tussen 2018 en 2030 namelijk 134 miljoen meisjes trouwen als er niet wordt ingegrepen. Daarentegen, als alle meisjes de middelbare school zouden afmaken, kunnen tot 2030 51 miljoen kindhuwelijken worden voorkomen.⁵

- Investeer in intersectorale programma's specifiek gericht op het uitbannen van de schadelijke praktijk van kindhuwelijken.
- Zet in op duurzame alternatieven om de negatieve effecten van kindhuwelijken op meisjes en hun gemeenschappen aan te pakken.

Kinderrechten en het bedrijfsleven

De overheid heeft als taak om kinderen te beschermen, onder meer van negatieve invloeden door bedrijven.⁶ De regering vult deze taak in door middel van IMVO convenanten die bedrijven steunen

⁴ [UNESCO Institute for Statistics \(UIS\), 2018](#)

⁵ Save the Children (2018). [Working Together to End Child Marriage](#).

⁶ *International Verdrag Inzake de Rechten van Kind General Comment 16* en *UN Guiding Principles on Business and Human Rights pillar I*

om met gepaste zorgvuldigheid (due diligence) risico's op misstanden in hun bedrijfsvoering en waardenketen te identificeren, voorkomen, mitigeren en/of te remediëren. De overheid is partij bij ieder convenant. Het is daarom haar taak en van groot belang dat zij, naast eventuele andere partijen, er voor pleit om kinderrechten expliciet op te nemen in de convenanttekst en dit integreert in activiteiten en projecten tijdens de implementatie. Daarbij dienen kinderrechten in den brede te worden opgenomen en niet beperkt tot kinderarbeid. Voor de implementatie van IMVO convenanten zet het kabinet in 2019 € 6,5 miljoen ODA-middelen in. Het kabinet dient te waarborgen dat er tijdig voldoende middelen beschikbaar zijn voor ngo's om haar taken in elk convenant adequaat en in lijn met de overeengekomen afspraken uit te kunnen voeren. Alleen zo hebben IMVO convenanten de kans om het beoogde doel te bereiken: binnen 3-5 jaar verbetering voor groepen die mogelijke negatieve effecten ervaren, zoals kinderen.⁷

- Pleit voor het expliciet opnemen van kinderrechten in de tekst van nog komende convenanten en integreer kinderrechten in activiteiten en projecten tijdens de implementatie.
- Garandeer dat er voldoende middelen beschikbaar zijn voor ngo's om haar taken in elk convenant adequaat en in lijn met de overeengekomen afspraken uit te kunnen voeren.

Migratie

Onlangs publiceerden wij ons rapport "*Why Children Stay*".⁸ In dit onderzoek hebben wij gekeken naar welke factoren ervoor zorgen dat kinderen, die leven in gemeenschappen van waaruit traditiegetrouw veel migratie plaatsvindt, er voor kiezen om toch in deze gemeenschappen en hun land van origine te blijven (focus op pull in de plaats van push factoren). Het onderzoek onderstreept het belang van het versterken van beschermende maatregelen voor kinderen zoals de beschikbaarheid van voeding, onderwijs en verzorging. Het laat tevens zien dat deze maatregelen minstens even belangrijk zijn als het adresseren van de push factoren en dat het meegenomen moet worden in het maken van beleid en het doen van financiële investeringen.

- Vergroot de interdepartementale kennis en betrokkenheid op het gebied van de pull factoren bij migratie van kinderen.
- Investeer in programma's die beschermende maatregelen voor kinderen in hun gemeenschappen en land van origine versterken.

Wij hopen dat bovenstaande informatie nuttig is ten behoeve van de voorbereiding op het debat over de begroting BuHaOS 2019 en danken u bij voorbaat voor uw inzet voor kinderrechten. Voor vragen over bovenstaande kunt u contact opnemen per e-mail of telefoon 06-45546072.

Met vriendelijke groet,

Riekje Camara,

Save the Children

riekje.camara@savethechildren.nl

⁷ SER Advies IMVO-convenanten 2014

⁸ <https://resourcecentre.savethechildren.net/library/why-children-stay>